

D E C I Z I E

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Natalia Simciuc

Judecătorii Ion Țurcan și Iurie Cotruță

Grefier Marin Ursu

examinând în ședință de judecată publică, apelurile depuse de XXXXXXXXX și Casa Națională de Asigurări Sociale, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXXXXX către Casa Națională de Asigurări Sociale, privind obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2017, prin care acțiunea a fost admisă parțial, -

c o n s t a t ă :*Pretențiile reclamantului:*

La data de 06 martie 2017, XXXXXXXXX a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea pensiei din salariul de funcție de procuror începând cu data de 01 ianuarie 2013 până la 01 august 2016, precum și începând cu data de 01 august 2016, cu plata diferenței pensiei deja achitate.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a menționat că, începând cu data de 01 februarie 2010, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în cuantum de 80% din salariul de funcție, adică suma de 3400 lei. La data de 01 ianuarie 2013, în temeiul art. II din Legea nr. 37 din 07 martie 2013, salariul procurorilor în funcție a fost majorat cu 35%. De această majorare a beneficiat și reclamantul, întrucât era angajat în funcția de procuror la momentul respectiv. Cu toate acestea, Casa Națională de Asigurări Sociale eronat nu a efectuat recalcularea pensiei începând cu data de 01 ianuarie 2013 cu includerea adaosului de 35% la salariul de funcție. Consideră că, pârîta urma să mai efectueze o recalculare a pensiei și începând cu data de 01 august 2016, în temeiul prevederilor art. 51 din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013. Reclamantul a fost concediat din organele Procuraturii la data de 11 noiembrie 2013, în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă. La momentul încetării raporturilor de muncă, avea o vechime în muncă de 16 ani 03 luni 11 zile. În vederea soluționării extrajudiciare a litigiului, la data de 17 februarie 2017 a înaintat cerere prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale, însă prin răspunsul nr. 266/17 din 03 martie 2017, cererea prealabilă a fost respinsă.

În drept, cererea de chemare în judecată a fost întemeiată pe prevederile art.14, 17 din Legea contenciosului administrativ și 166 din CPC.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de XXXXXXXXX a fost admisă parțial.

S-a recunoscut ca fiind neîntemeiat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. R-236/17 din 03 martie 2017 oferit lui XXXXXXXXX la cererea depusă la data de 17 februarie 2017.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească și să-i achite lui XXXXXXXXX pensia pentru vechimea în muncă, reieșind din salariul de funcție al procurorului din Procuratura Generală, în cuantum de 4,5 salarii medii pe economie, începînd cu 01 martie 2017.

În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Argumentele apelantului:

La data de 06 iulie 2017, XXXXXXXXX a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2017, iar ulterior a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat modificarea parțială a hotărîrii instanței de fond și anume de a stabili și de a achita plata pensiei din salariul de funcție de procuror de 5265 lei, în mărime de 4492 lei lunar de la 01.01.2013 pînă la 31.07.2016 și de stabilit și de achitat lunar plata pensiei de la 01.08.2016 din salariul mediu pe economie pentru anul 2016 cu 4,5 salarii medii pe economie.

În motivarea apelului, pe lîngă circumstanțele de fapt stabilite în prima instanță, s-a indicat că conform art. 73 pct. 8 din Legea cu privire la Procuratură nr.294-XVI din XXXXXXXXX, procurorii pensionați beneficiază de recalcularea pensiei pentru vechime în muncă și a indemnizației viagere în cazul majorării generale a salariului procurorilor. Recalcularea pensiei pentru vechime în muncă se efectuează ținîndu-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea se efectuează din data de întîi a lunii în care a fost efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu, indiferent de faptul dacă pensionarul lucrează sau nu în organele Procuraturii, însă de astfel de recalculare a pensiei nu a beneficiat. Potrivit art. 5-1 Legii nr. 328 din 23.12.2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, în vigoare de la 01.08.2016, salariul de funcție al procurorului în raport cu salariul judecătorului conform prevederilor legii nominalizate și Legii nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, ținîndu-se cont de nivelul procurorului în care își desfășoară activitatea în muncă în funcția de procuror, însă nici de așa recalculare a pensiei nu a beneficiat, deoarece CNAS n-a făcut la timp recalcularea pensiei. Potrivit Legii nr. 37 din 07.03.2013 privind modificarea, completarea Legii nr. 355- XVI din 25.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare și a Legii 328 din 23.12.2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, se dovedesc majorările salariale de care urma să beneficieze. Prin urmare hotărîrea instanței de fond este neîntemeiată, or, apreciind eronat prevederile art. 33 alin.(1) și alin.(5) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 privitor la cererea mea de chemare în judecată, cu referire la data apariției dreptului la recalcularea pensiei, aceasta se cerere a fi modificată, cu includerea termenului recalculării pensiei de la 01.08.2016.

În drept cererea de apel a fost întemeiată pe prevederile art. 357, 358, 385 CPC.

La data de 12 iulie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva

hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2017, iar ulterior a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată a lui XXXXXXXXXX ca fiind neîntemeiată.

În motivarea cererii de apel, s-a indicat că XXXXXXXXXX este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă ca procuror începând cu 01.02.2010 în condițiile art.73 a Legii cu privire la procuratură nr.294 din XXXXXXXXXX în vigoare pînă la 01.08.2016, cuantumul pensiei a fost calculat în mărime de 80% din salariul mediu al procurorului în exercițiu. Ulterior, prin Legea nr.56 din 09.06.2011 a fost modificat art.73 fiind abrogat și alin.(8) din prezentul articol, astfel pensia pentru vechime în muncă a procurorilor ne supunându-se recalculărilor, iar alin.(1) al aceluiași articol stabilește că procurorii, cu excepția procurorilor militari, au dreptul la pensie conform Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14.10.1998. Astfel, începând cu 01.07.2011, drepturile de pensionare a procurorilor sunt reglementate de prevederile art. 46² din Legea nr.156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, or, începând cu data de 01.07.2011 pensia procurorilor nu se mai recalculează, dar se indexează anual la 1 aprilie conform art. 13 din Legea nr. 156 din 14.10.1998. Suplimentar, referitor la argumentul instanței de fond precum că intimatul are dreptul la recalcularea pensiei, deoarece a obținut dreptul la pensie pînă la data abrogării art.73, alin.(8) a Legii cu privire la procuratură nr.294 din XXXXXXXXXX, a menționat că la momentul depunerii cererii 17.02.2017, norma juridică și anume art.73, alin.(8) a Legii cu privire la procuratură nr.294 din XXXXXXXXXX, care prevede recalcularea nu mai era în vigoare, fiind abrogată din 2011. Reieșind din cele menționate, consideră că prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante la soluționarea cauzei.

În drept, apelul se întemeiază pe prevederile art. 30 al Legii contenciosului administrativ și art. 357, 358, 360, 362, 365, 385, 386, 387 CPC.

Termenul legal de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 05 iulie 2017, iar cererile de apel a fost depuse la 06 iulie 2017 și 12 iulie 2017, Colegiul civil constată că apelurile sunt depuse în termenul legal.

Argumentele părților în ședința instanței de apel:

La examinarea în fond a cererilor de apel, apelantul/intimat XXXXXXXXXX a susținut cererea de apel declarată și a solicitat admiterea acestuia precum a fost formulat, precum și respingerea apelului declarat de CNAS.

Reprezentantul apelantului/intimat Casa Națională de Asigurări Sociale - Bondariuc Elena, a solicitat respingerea apelului depus de XXXXXXXXXX și admiterea apelului

depus de CNAS, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de XXXXXXXXXX.

Aprecierea instanței de apel:

Ascultând participanții la proces, analizând motivele invocate în cererea de apel și studiind materialele pricinii în raport cu prevederile legislației în vigoare, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelurile depuse de XXXXXXXXXX și Casa Națională de Asigurări Sociale, a casa integral hotărârea primei instanțe și a emite o nouă hotărâre, din următoarele considerente.

Potrivit art.373 alin.(1) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, iar potrivit

alin.(2) al aceluiași articol, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Potrivit art. 385 alin.(1) lit. c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Conform art. 386 CPC, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin; circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente; concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele pricinii; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Instanța de apel mai menționează că conform prevederilor art.239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 6 CEDO, instanței judecătorești i-i este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țărilor de Jos). Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

După cum rezultă din materialele dosarului, Colegiul civil a stabilit că XXXXXXXXXX a activat în funcția de procuror în diferite structuri ale Procuraturii, iar prin ordinul

Procurorului General nr. 1369-p din 25 octombrie 2013, s-a ordonat eliberarea lui XXXXXXXXX, consilier juridic de rangul al II-lea, din funcția de procuror în Secția judiciar-civilă și contencios administrativ din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale și a-l concedia din organele Procuraturii în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă, de la data de 11 noiembrie 2013.

La data de 17 februarie 2017, XXXXXXXXX s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea pensiei de la data de 01 ianuarie 2013 în baza Legii nr. 37 din 07 martie 2013 și recalcularea pensiei în baza art. 5¹ din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor de la data de 01 august 2016.

Prin răspunsul nr. R-236/17 din 03 martie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă și a informat petiționarul că nu există temei legitim de recalculare a pensiei ca procuror, precizînd totodată că solicitantul dispune în prezent de pensie în sumă de 4216,42 de lei, calculată în mărime de 80% din salariul procurorului în exercițiu, cu aplicarea indexărilor ulterioare.

Astfel, la data de 06 martie 2017, XXXXXXXXX a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea pensiei din salariul de funcție de procuror începînd cu data de 01 ianuarie 2013 până la 01 august 2016, precum și începînd cu data de 01 august 2016, cu plata diferenței pensiei deja achitate.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de XXXXXXXXX a fost admisă parțial.

S-a recunoscut ca fiind neîntemeiat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. R-236/17 din 03 martie 2017 oferit lui XXXXXXXXX la cererea depusă la data de 17 februarie 2017.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească și să-i achite lui XXXXXXXXX pensia pentru vechimea în muncă, reieșind din salariul de funcție al procurorului din Procuratura Generală, în cuantum de 4,5 salarii medii pe economie, începînd cu 01 martie 2017.

În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar normele de drept material au fost aplicate eronat, motive pentru care hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, reieșind din următoarele considerente.

În același context, Colegiul civil menționează și faptul că reclamantul nu a solicitat stabilirea și achitarea pensiei, dar doar achitarea ei.

În materie de drept, potrivit art.1 alin.(2) al Legii privind contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios

administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art.3 alin.(1) lit.a), Legea contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi.

Potrivit art. 16 alin.(1), Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

În conformitate cu art. 26 al aceleiași Legi, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Cu referire la normele de drept aplicabile litigiului în cauză și în care reglementează dreptul reclamantului/intimat XXXXXXXXX la pensie, instanța de apel menționează că conform prevederilor art. 6 alin. (2) al Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355 din 23 decembrie 2005, persoanele care dețin funcții de demnitate publică (cu excepția celor cu statut de magistrat) au dreptul, pentru activitatea desfășurată în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, la un salariu lunar stabilit conform anexelor nr. 2 și 3, care reprezintă unica formă de salarizare a lor.

Reieșind din pct.1 al notei la Anexa nr. 3, salariile lunare pentru locțiitorii conducătorilor de subdiviziuni din Procuratura Generală se stabilesc cu o reducere de 5-10 la sută față de salariile lunare prevăzute pentru conducătorii respectiv, iar potrivit pct. 3 a notei la aceeași Anexă, salariile lunare incluse în prezenta anexă după data adoptării Legii nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar sau modificate după această dată includ în sine și majorarea salariilor cu 35%.

Potrivit art. 45 alin. (1) din Legea cu privire la procuratură nr. 902 din 29 ianuarie 1992, salariul procurorilor și anchetatorilor s-a stabilit în funcție de post, gradul de clasificare și de vechimea în muncă și corespunde salariilor judecătorilor instanțelor judecătorești de gradul de clasificare respectiv, cu o deviere în limita a 5%. Procurorii și anchetatorii dispun de dreptul la toate înlesnirile, garanțiile, recompensele și suplimentele, prevăzute pentru judecători.

Astfel, conform art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, judecătorul are dreptul la pensie conform Legii cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20 noiembrie 2011 privind controlul

constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, au fost declarate neconstituționale art. II și pct. 7 și 9 ale art. III din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011, adică acele prevederi care se refereau la condițiile de pensionare pentru judecători, însă prevederile din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011, care se referă la stabilirea pensiei pentru procurori, nu au fost declarate neconstituționale și respectiv, ele rămânând în vigoare de la data adoptării și sunt în vigoare și în prezent.

Totodată, prin hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 21 ianuarie 2000 s-a indicat că, la adoptarea unor legi noi și a altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului, consfințit în legea cu privire la statutul judecătorului. Curtea Constituțională s-a pronunțat univoc asupra faptului, ca cuantumul pensiei, stabilit printr-o lege anterioară, nu poate fi micșorat, iar plata pensiei fixate nu poate fi suspendată printr-un act normativ adoptat ulterior.

La fel, Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, a declarat neconstituționale art. II și pct. 7 și 9 ale art. III din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative” în partea referitoare la art. 46¹ al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 „Privind pensiile de asigurări sociale de stat”. Art. II din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 se referă la modificarea art. 26, 31, 32, 321, 322, 323, 33 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 „Cu privire la statutul judecătorului”. Modificările la normele enumerate au fost declarate neconstituționale integral, în condițiile pre-citate, aceste legi nu se mai aplică nici pentru procurorii pensionați până la 09 iunie 2011.

Suplimentar, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, rezultă că, un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de art. 46 și respectiv, art. 1 din protocolul nr. 1 la Convenția Europeană numai în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are o valoare economică.

Un asemenea drept social XXXXXXXXX l-a dobândit, licit, odată cu acordarea pensiei pentru vechime în muncă la data de 01 februarie 2010, iar drepturile diminuate prin normele Legii nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, ca drepturi potențiale sau aleatorii se referă la viitorii procurori cu drept de pensionare.

Astfel, dreptul reclamantului/apelant XXXXXXXXX cu aplicarea principiului recalculării pensiei la creșterea ordinară a salariului procurorului în exercițiu este menținut de instanța de jurisdicție constituțională, iar dreptul subiectiv constituit în baza unei legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare.

În cumulul celor indicate, instanța de apel consideră ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.R-236/17 din 03 martie 2017 și care lezează drepturile reclamantului/apelant, prevăzute de lege.

De asemenea, este necesar de menționat că, prin hotărârea nr. 4 din 27 ianuarie

2000 privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor Procuraturii și funcționarilor publici Curtea Constituțională a reținut: că „Dreptul cetățeanului la asigurarea cu pensie se află în dependență directă de caracterul activității social-utile prestate. Pensile pentru vechime în muncă ale judecătorilor, procurorilor (...) au fost obținute prin munca prestată de aceștia. Prin exercitarea unor funcții speciale, de importanță majoră pentru societate”.

În acest context Curtea a reținut anterior, că statutul juridic al unor categorii de persoane este determinat de nivelul juridico-organizatoric al organelor în care acestea activează, de caracterul și complexitatea activității prestate, de responsabilitățile și exigențele de calificare pe care această activitate le implică. Garanțiile sociale și retribuiția acestor funcționari determină faptul, ca statutul lor juridic să se distingă de statutul altor categorii de funcționari. De aici și necesitatea instituirii unui nivel sporit de asigurare materială și socială. Instituirea pensiei speciale (de funcție) pentru procurori, la fel ca și pentru judecători, nu reprezintă un privilegiu, aceasta fiind justificată în mod obiectiv ca o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigorile statutului special, căruia trebuie să se supună procurorii, statut sever și restrictiv, stabilit prin lege de către Parlament.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, drepturile de pensionare a procurorilor sunt reglementate de prevederile art. 46² din Legea cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14 octombrie 1998, deoarece această normă a fost introdusă prin Legea nr. 56 din 09 iunie 2011, pe când XXXXXXXXX a obținut dreptul la pensie începând cu 01 februarie 2010.

Cu toate că precum indică XXXXXXXXX, Legea cu privire la Procuratură nr.294-XVI din 25 decembrie 2008, a fost modificată și completată prin Legea nr.56 din 09 iunie 2011, astfel încât prevederile art.73 nu mai reglementează recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie, iar drepturile de pensionare a procurorilor sunt reglementate de art.46² din Legea nr.156 din 15 octombrie 2011 privind sistemul public de pensii, Colegiul civil menționează că în conformitate cu art.6 alin.(1) CC, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

De asemenea, instanța de apel consideră neîntemeiate argumentele și pretențiile reclamantului/apelant XXXXXXXXX cu privire la recalcularea pensiei ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu 01 ianuarie 2013, deoarece Anexa nr. 3 modificată prin Legea Parlamentului nr. 37 din 07 martie 2013 este în vigoare din 05 aprilie 2013.

Față de cele arătate se reține că, Curtea Europeană, în cauza Beian vs România, 06 decembrie 2007, având ca obiect similar încasarea pensiei, a constatat o încălcare

gravă a art. 6 par. 1 CEDO, pentru că instanțele naționale au aplicat neunitar o practică judiciară, astfel nu au asigurat respectarea principiului siguranței publice și stabilitatea circuitului juridic, adică au permis pronunțarea pe cauze identice a unor hotărâri diferite - diametral opuse.

Totodată, Curtea a menționat că, această practică, ce s-a dezvoltat în cadrul celei mai înalte autorități judiciare din țară, este în sine contrară principiului siguranței publice, care este implicită în ansamblul articolelor Convenției și care constituie unul din elementele fundamentale ale statului de drept (Baranowski vs Polonia, nr. 28358/95, par.56, CEDO 2000-111), în loc să-și îndeplinească rolul său stabilind o interpretare de urmat, înalta Curte de Casație a devenit ea însăși sursa nesiguranței juridice, micșorând astfel încrederea publicului în sistemul judiciar (Sovtransavto Holding vs Ucraina, nr. 48553/99, par.97, CEDO 2002-VII, Perez Arias vs Spania, nr. 32978/03, par. 70, 28 iunie 2007).

La fel, înalta Curte a reiterat că, este aplicabil speței - „Articolul 14 din Convenție combinat cu articolul 1 din Protocolul nr. 1 „Beneficierea de drepturile și libertățile recunoscute în (...) Convenție trebuie să fie asigurată, fără nici o distincție, bazată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Curtea mai relevă că pe baza articolului 14 din Convenție o distincție este discriminatorie dacă „nu are o justificare obiectivă și rezonabilă”, adică dacă nu urmărește un „scop legitim” sau nu există un „raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat” (Hotărârea Marck vs Belgia din 13 iunie 1979, seria A nr. 31, pag. 16, par.33).

Analiza celor arătate permit de a concluziona că calcularea și achitarea pensiei pensionarilor pentru vechimea în muncă, pensionați până la operarea modificărilor prin Legea nr. 56 din 09 iunie 2011, în vigoare din 01 iulie 2011, conform condițiilor stabilite de această lege, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, provoacă discriminarea acestora în raport cu alți pensionari, foști colaboratori ai organelor procuraturii, care au obținut câștig de cauză pe aceleași temeuri, având la bază aceleași circumstanțe etc., cât și în raport cu actualii colaboratori ai organelor procuraturii care beneficiază de salarii mult mai favorabile și avantajoase, în situația în care execută atribuții similare celor care au fost executate de către procurorii pensionați.

În mod real, potrivit jurisprudenței CEDO, instanțele fiind sesizate ulterior și pronunțând soluția, nu trebuie să mai repună în discuții constatările jurisdicțiilor anterioare.

Astfel, CEDO a stabilit, că punerea în discuții de către instanțe a unor chestiuni discutate anterior și apreciate public prin pronunțarea unei hotărâri nerevizuite constituie o încălcare a art. 6 par. 1 CEDO. Conform hotărârilor CEDO Todov vs Romania, Unedic vs Franța, Brumărescu vs Romania, o nouă interpretare în defavoarea

persoanei, interpretarea contradictorie, ori alta, reprezintă o încălcare a ar. 6 par. 1 din Convenție.

Cele supra relatate, în ansamblu atestă faptul că, cerința de recalculare a pensiei ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu 01 ianuarie 2013, este neîntemeiată.

Astfel, avînd în vedere că instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii și a aplicat eronat normele de drept material, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelurile și a casa hotărîrea primei instanțe, emițînd o nouă hotărâre, în sensul expus.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. c), art. 389-390, 394 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se admit apelurile depuse de XXXXXXXXXX și XXXXXXXXXX.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXXXXXX către Casa Națională de Asigurări Sociale, privind obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă și se emite o nouă hotărârea prin care:

Se admite parțial acțiunea lui XXXXXXXXXX.

Se obligă XXXXXXXXXX să-i recalculeze lui XXXXXXXXXX pensia pentru vechime în muncă, ținînd cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție, începînd cu 05 aprilie 2013 după creșterea salariului cu 35% și începînd cu 01 august 2016, după creșterea salariului potrivit art.60 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25 februarie 2016 (în vigoare din 01 august 2016).

În rest pretențiile se resping.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecătorul

Natalia
Simciuc

Judecătorii

Ion
Țurcan

Iurie
Cotruță